

משרד החינוך
מנהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

האגף לחינוך מבוגרים

למידה לאורח החיים
עדים ופעילות

قسم
تعليم
الكبار

التعلم مدى الحياة
أهداف ونشاطات

وزارة التربية والتعليم
إدارة القوى البشرية - التنسيق والمراقبة

האגף לchinor מבוגרים

עמ'
1-23

עברית

24-44

العربية

כתביה: מג' קון

עיצוב: סטודיו שחר שושנה

הוצאה לאור: גפ' פרסומות, משרד החינוך

ג'ניזה כאפשרות גנאה ה-21

למידה לאורך החיים (Lifelong Learning) היא תפיסת עולם האומרת, כי למידה היא הנורם החשוב ביותר להפתחות ולהתמודדות של הפרט והחברה עם האתגרים החדשניים שמציבה הסביבה המשתנה.

תפיסה זו אחיזתה גוברת והולכת בעולם המערבי. החשיבות המיוחסת לה כוון מוצאת את ביטיה, בין היתר, בהחלטות שהתקבלו בוועידות בינלאומיות שונות.

למידה לאורך החיים מבוססת על ערכי המוסר, הדמוקרטיה וזכות הפרט לשווון במשמעות הכלכליות ופוליטיציאלי ההתקפות שלו, ביצירת ניוט (טוביילות) חברתיות-כלכליות ובביסוס איכות חיים משופרת. זהוי זכות המוקנית לכל אדם - ללא הבדל לאום, דת, גזע, מין, גיל, מצב משפחתי ומעמדכלכלי; כל אדם רשאי למשוך אותה במועד המתאים לו והולם את נסיבות חייו.

משמעות תפקידה של המדינה הוא ממשמעות בהבטחת זכות "החינוך לכל" - בעיקר לאוכלוסיות החלשות בחברה.

8) ה-21 ג'ניזה אגאלים

האגף לחינוך מבוגרים במשרד החינוך הוא גוף ארצי הפועל לקידום למידת מבוגרים/ למידה לאורך החיים, תוך מתן מענה רלוונטי ומקצועי לצרכים השונים של אוכלוסיות המבוגרים בTargetException החברה בישראל - המזרע היהודי, העברי, הבדאי והדרוזי, עולים חדשים וותיקים, משליכים, מעוטי השכלה וחסרי השכלה. זאת הוא עשוה באמצעות הנחלת השפה העברית והשלמת השכלה עד 12 שנים לפחות לפוד.

לצורך זה האגף מפתח תוכניות לימודים וחומר לימוד מתאימים, פועל לקידום הקדומות הציבורית למושך חינוך מבוגרים ויזום פעילותות לצורך אקדמייזציה של התהום בארץ ומקצתו.

האגף פועל לאיגום משאבים. הוא גם חותר לארגון כל העוסקים בחינוך מבוגרים בארץ, על מנת לתת יתר תוקף למקצוע ולתפיסה של למידה וחינוך לאורך החיים.

האגף משתף פעולה עם כל הגורמים העשויים להניע את התהילה, על מנת שהلومדים המבוגרים ישלו בגורלם ויכולו להתמודד עם אתגרי העתיד.

פעילותות האגף נעשות בשיתוף עם משרד ממשלה, ארגונים הפעילים שלא למטרות רווח ומוסדות ציבוריים: משרד התקמ"ת, המשרד לקליטת העלייה, משרד הביטחון, הסוכנות היהודית, הגיונט, שב"ס, צה"ל, המתנ"סים, רשות מקומיות, ארגוני נשים ועוד.

אוריינז'ט הייאירוז

הפקחים על החקירות, ה大雨ן, אוכלוסיות הילך עמן ונסתרותיהם

מסגרות	אוכלויסית היעד	הגדרת הפעולות	הפעולות
אולפנים ראשוניים, אולפני המשך, אולפנים בקיבוצים, אולפנים להכוונה מksamיעית, אולפנים לאוכלוסיות מיוחדות, אולפני גיור	עלים חדשים וועלם ותיקים	הפעלת אולפנים להנחלת הלשון העברית	הנחלת הלשון העברית
כיתות תחיליה (בשתיוף עם המסדרד לאזרחים וותיקים) וכן כיתות טרום יסוד וכיתות יסוד	חסרי השכלה ובযינו השכלה	השלמת השכלת יסוד וטרום יסוד	השלמת יסוד השכלת יסוד
כיתות להשלמת השכלה ברמת 10 ו-12 שנים לימוד (חג"ת)	כל האוכלוסייה חסרת 12 שנות לימוד, הורם במשפחה חד-הוריות (בשתיוף), עם משרד הכלכלה הורם במסגרת פרויקט "עד הלו"ם" ודורי עבודה	השלמת השכלה תיכונית עד ל-12 שנות לימוד	השלמת השכלה תיכונית
45 מכינות קדם-אקדמיות באוניברסיטאות, במכינות הצבאיות, במכינות להוראה ובמכינות פרטניות ובמכינות פרטניות	צעירים בני 21 עד גיל 26 - חילימ' מושחררים ופוטרי שירות צבאי - המעוניים להכין עצמם ללימודים אקדמיים	רישום, מעקב ובקרה על המכינות הקדם- אקדמיות בארכ' (מתבצע בחלקן על ידי חברה זכינית - "מורמנת"*)	הנגשת הסטודנטים להשכלה גבואה באמצעות המכינות הקדם אקדמיות**
	נכים וב בעלי מוגבלויות	הפעלת מסגרות העזרה ופנאי לנכים וב בעלי מוגבלויות - במסגרת הקהילה וכן פעילות נפרדת	פעילות העזרה ופנאי לב בעלי מוגבלויות

* בהתאם לדוח ועדת אריאב, הטיפול במכינות הקדם אקדמיות יועבר לאחריות הוות"ת - מל"ג.

- אמון ביכולתו ובזכותו של האדם למד ולהתפתח במהלך כל חייו.
- נכונות להעניק למידים רלוונטיים ופונקציונליים, שיש בהם היענות לצורכיهم של הלומדים והתחשבות במניעיהם.
- קידום מענים חינוכיים לצרכים חברתיים ולאומיים.
- ניסוח למצוא איזון בין היענות לציפיותו של היחיד, המփש את מימושו העצמי, לבין דרישותיה של החברה בישראל.

אקלומ' פליגות

אקלט' האקלט'

הנחלת הלשון

עליה וקליטת עלייה נתפסו במדינת ישראל מאז ומתמיד כערך לאומי ראשון במעלה. מאמצים רבים הושקו ומוסקעים גם היום בקליטה לשונית ותרבותית של העולים. המטרות השונות להנחלת הלשון העברית הן אחד הביטויים למאמצים אלה.

למעלה ממילון וחצי עולים מבוגרים רכשו את השפה העברית במסגרת אולפן מגוונת, שמקיים האגף לחינוך מבוגרים מאז קום המדינה. מסגרות אלה כוללות אולפניהם הראשונים ואולפני המשך.

האולפניהם הראשונים
באים למלא את הצרכים
הלשוניים הבסיסיים של
אוכלוסיות שונות של עולים
חדים.

האגף מפעיל אולפניהם
לילדים צעירים, לקשיים,
לאקדמיים, לסטודנטים
ולמעוטי ה Schultz, לנכים
ולבוגרי צרכים ייחודיים.
אולפניהם הראשונים
מתקיים ברחבי הארץ
בערים, בקיבוצים ובמרכז
קליטה, בבלוק ובערב.
ברוב האולפניהם הלימודים
איןטנסיביים ונמשכים בין 5
ל- 10 חודשים.

- לפתח תרבות של לימוד מתמיד לאורך החיים בקרב אוכלוסיית המבוגרים בישראל
- לפתח מודעות ציבורית לתרומות חינוך מבוגרים בrama היישובית-קהילתית ולהשתלב בעשייה החינוכית
- לצמצם את פער ההשכלה באוכלוסיית המבוגרים בישראל
- לענות על הצרכים המיידים והמתמשכים של כלל אוכלוסיית העולים במדינת ישראל בתחום רכישת השפה העברית ותרבותה

- לקלוט את עולי אתיופיה בתחום הלשוני, התרבותי וההשכלתי
- לפתח מערכת הכשרה למתקצוע ההוראה והניהול בתחום חינוך מבוגרים, להביא לאקדמיזציה של התחום
- לפתח שיתוף פעולה בינלאומי עם גופים הפעילים בתחום חינוך מבוגרים ברחבי העולם.

תוכניות לימודים עדכניות להנחלת הלשון העברית מנחות את ההוראה, את הלמידה ואת הערצת ההישגים במערכת האולפנים. תוכניות הלימודים של האגף לחינוך מבוגרים משלבות הקניית פיומניות לשון שונות וכליים שפתיים להשתלבות מקצועית, ובונסף, לחק הכרת ערכי תרבות ישראל במגוון תחומי דעת והעשרה, התחברות לארץ ולנופיה, בעברית ולעתידה.

חומרים ההוראה מגוונים ועדכניים, חלקם הנכבד סופק על ידי האגף לחינוך מבוגרים, והם כוללים ספרי לימוד, קלטות האזנה, סרטי וידאו, תרגילים מתקובשים ולומדות מחשב. דרכי ההוראה הולכות ופתחות, והן מותאמות ללמידה פרטנית ומטותשבת.

בנוסף מוציא האגף לאור פעמים בשנה את הד האולפן החדש, ביתאון עדכני מקיים למורי אולפנים בארץ ובעולם.

מסגרות המשך באוט להעמק ולהזק את פיומניות הלשון שנרכשו באולפן הראשון. מספר שעות הלימוד בהן נע בין 30 ל-300, בהתאם למסגרת הלימוד ולמטרותיה. מסגרות המשך כוללות כיתות המשר "יהודים", מכינות וקורסי מינוח (טרמינולוגיה) לבני מקצועות רפואיים ופרה- רפואיים, כיתות שילוב תעסוקתי לחיפוש עבודה ולשדרוג מקצוע, קורסים לקבלת רישיון הוראה והשתלמויות למורים עולים, כיתות ייעודיות נוספת על-פי בקשה המשרד לקליטת העלייה וגורמים אחרים.

אישור על סיום לימודים באולפנים מקנה לבוגר אולפן שהשתלב בעבודה במשרדי הממשלה ובמוסדות ציבוריים שונים חדשים ותק כמספר החודשים שלמד באולפן. החל מפברואר 2001 קבלת אישור זה מותנית בעמידה ב מבחן ארצי לסיום אולפן, מבחנים ארצים לסיום אולפן ראשון מתקיים מדי חודש.

דוגמאות ל מבחנים אלה ניתן למצוא באתר האגף.

כיתות יהודות לקראת גיור

האגף לחינוך מבוגרים מקיים כיתות לימוד מיוחדות למטרת גיור לעולי אתיופיה. משרד החינוך קיבל על עצמו את המשימה מטעם מטרה לשיער בחיזוק דמותה היהודית של מדינת ישראל. תוכנית הלימודים מקיפה 500 שעות לימוד הכוללות גם סיורים, תוכנית העשרה והתנסות בחוויה היהודית. הלימודים מתקיימים בשעות אחר הצהרים, 2 - 3 פעמים בשבוע, ונמשכים בין 12 ל-16 חודשים. תוכנית הלימודים כוללת, בין השאר, את הנושאים הבאים: אמונה, פילוסופיה יהודית ומחשבת ישראל, מהות הגיור והזהות היהודית, מעגל החיים והמשפחה היהודית, מעגל השנה - הלוח העברי, השבת וחגי ישראל, תרי"ג מצוות ופעמיין וכן נושאים נוספים.

اللימود נעשה בדרך חוויתית, בהדרcht מורים מנוסים המלויים כל תלמיד ותלמידה בדרכם שלהם.

השלמת השכלת יסוד

סוף הכנסה לכיתות השלמת השכלת יסוד הוא עמידה ב מבחני מילון בהבנת הנקרוא ובמתמטיקה.

תכנון הלימודים לוקח בחשבון את השונות של הלומדים, ומכך הצורך במגוון תוכניות לימודים.

קיימות שני מסלולים של השכלת יסוד - האחד למגזר היהודי והשני למגזר הדובר ערבית.

- על תלמידים מן המגזר היהודי לעמוד ב-2 מבחנים ארציים בהבנת הנקרוא ובמתמטיקה - וב-3 מבחנים פנימיים:

אזורחות ועד 2 מקצועות לבחירה.

היקף הלימודים הכלול - 500 שעות.

- על תלמידים מן המגזר היהודי ערבית לעמוד ב-2 מבחנים ארציים בערבית ובמתמטיקה וב-3 מבחנים פנימיים: עברית ברמת טרום השכלת יסוד, אזורות ומקצוע שלישי על-פי בחירה.

היקף הלימודים הכלול - 500 שעות.

גאזו היומ כי גיזור אלט האאר

השלמת השכלת

מטרת-העל של תחום השלמת השכלת באגף לחינוך מבוגרים היא צמצום פערו ההשכלת באוכלוסיית המבוגרים בישראל. האגף מנסה לתת עדיפות לקידום אוכלוסיות הזקוקות לטיפוח ולחיזוק מיוחדים: עולים, מועוטי השכללה, דורשי עבודה, חילילים, אסירים. לשם כך מופעלים מסלולי השכלת לומדים מבוגרים ברמות שונות.

מסלולי ההשכלת נבנו על-פי צורכיהם של לומדים מבוגרים. תוכניות הלימודים מתמקדות בלומדים מבוגרים על מגוון מאפייניהם, צורכייהם, וכישורייהם. ההוראה ותוכני הלימוד נבנים על בסיס עקרונות של חינוך מבוגרים. הלומדים משובצים ברמות הלימוד בהתאם לתוצאות בבחינות התאמת (בחינות מילון). בתום הלימודים מוענקת תעודה על-פי מסלול הלימודים בפיקוח האגף. התעודה מוכרת לצורך קבלת גמולי השתלמות ולצורך קידום השכלתי ותעסוקתי.

הלימודים מתקיימים במרכזים להשכלת מבוגרים ברחבי הארץ.

טיכוונית - כמה אקדמיים יאכזב

השלמת השכלה תיכונית

קהל היעד הוא מבוגרים בני 18 ומעלה, שלא השתלטו את לימודייהם התיכוניים ומעוניינים למדוד לשם קבלת תעודה, המעידת על השלמת השכלה תיכונית. הלימודים מורכבים מיחידות לימוד במקצועות רשות ובמקצועות חובה. עמידה בחובות הלימודיות מקנה לצאים תעודה של משרד החינוך, המעידת על השלמת השכלה תיכונית למבוגרים בرمמות שונות: 10 שנים לימוד, 11 שנים לימוד ו-12 שנים לימוד.

1. השלמת השכלה ל- 10 שנים לימוד

רמת לימוד זו מחייבת השתתפות בלימודים ועמידה בבחינות גמר בחמשה מקצועות (שני מקצועות חובה, והשאר - מקצועות בחירה) על-פי תוכניות הלימודים של האגף לחינוך מבוגרים.

היקף הלימודים - כ-560 שעות.

2. השלמת השכלה ל- 11 שנים לימוד

רמת לימוד זו מחייבת השתתפות בלימודים ועמידה בבחינות גמר באربعة מקצועות לפחות: שלושה מקצועות חובה והשאר מקצועות בחירה ובסה"כ 7 יחידות גמר או 5 יחידות גמר ויחידה בגרות אחת. בוחנות הגמר במקצועות החובה ובמקצועות

הרשאות הן על-פי תוכניות הלימודים של האגף לחינוך מבוגרים. בוחנות הבגרות הן על-פי תוכניות הבגרות של משרד החינוך.
היקף הלימודים - כ-555 שעות.

3. השלמת השכלה ל- 12 שנים לימוד (= תעודה גמר תיכונית)

רמת לימוד זו מחייבת השתתפות בלימודים ועמידה בבחינות בבחינות בחמשה בלימודים ועמידה בבחינות בחמשה מקצועות לפחות (ארבעה מקצועות חובה, והשאר - מקצועות בחירה) בשני מסלולים:

מסלול Tag"t מוגבר: מורכב משילוב של יחידות גמר ויחידות בגרות. בסך הכל - 10 יחידות לימוד.

מסלול Tag": מורכב מ-10 יחידות גמר.

בחינות הגמר במקצועות החובה ובמקצועות הרשות הן על-פי תוכניות הלימודים של האגף לחינוך מבוגרים. בוחנות הבגרות הן על-פי תוכניות הבגרות של האגף לחינוך מבוגרים. בוחנות הגמר במקצועות החובה ובמקצועות

היקף הלימודים - כ-560 שעות.

בחינות הגמר במקצועות החובה ובמקצועות הרשות הן על-פי תוכניות הלימודים של האגף לחינוך מבוגרים. בוחנות הבגרות הן על-פי תוכניות הבגרות של האגף לחינוך מבוגרים. בוחנות הגמר במקצועות החובה ובמקצועות

המכינות הקדם-אקדמיות

עוד מטרת המכינות הקדם-אקדמיות - סיוו בהדרכה ובהכוונה של הסטודנטים בראשית דרכם האקדמית. ה"מכינה" מכינה את בוגריה להתקבל למסלול אקדמי בכך שהיא מעמידה לרשותם סיוו בתגבורו לימודי, לימודי אישי ומעקב לשם מניעת נשירה.

המכינות הקדם-אקדמיות הוקמו מתחילה כוונה לסיוו לאוכלוסיות חלשות ופריפריאליות להשתלב באופן מיטבי בח' החברה והכלכלה בארץ. מטרתן העיקרית היא לאפשר לצעירים שאינם בעלי תעוזת גברות מלאה או שקיבלו ציונים נמוכים מדי, לשפר את הישגיהם ולהתקבל ללימודים אקדמיים. בהרחבת הנגישות להשכלה גבוהה לכל חלקו האוכלוסייתי המכינות מאפשרות לצעירים בעלי רקע כלכלי חברתי קשה להשתלב בלימודים במוסדות להשכלה גבוהה. כך הן מסייעות במצצום הפעורים החברתיים בחברה הישראלית.

לפעילותן של המכינות הקדם-אקדמיות תפקיד חשוב נוספת: שילוב אוכלוסיות בעלות מאפיינים ייחודיים בשוק העבודה הישראלי. שיעור ההשתתפות של אוכלוסיות אלו (חרדים, ערבים ויצואי אתיופיה) בשוק העבודה הוא נמוך מאוד, והמכינות מהוות אופציה יחידה וקריטית להנגשתן של אוכלוסיות אלו למערך ההשכלה הגבוהה ולשליכן בשוק העבודה והחברה בישראל.

• גדי ש- א - EDUCATION ADULT

האגף מוציא לאור ביטאים בחינוך מבוגרים בעברית ובאנגלית המיעדים למחנכי מבוגרים.

חשיבותם של הביטאים - בדיקון ובידור בסוגיות שונות של חינוך ולמידת מבוגרים בארץ ובעולם. החל מתשע"ב הביטאים יוצאים בצורה מקוונת, והם מועלים לאתרא האגף.

- האגף עורק ומוציא לאור את **חדש**, •
עיתון מקוון המתמקד בטיפוח הקיומניות הראשונות של הלומדים באולפן (הבנייה
הנקראת, הבנת הנשמע, הבנת הנצפה ועוד). נמצא בשלבי הרצה.

מיין מפויין?

המטה בירושלים

טלפון: 02-5601373

פקס: 02-5601376

מחוזות:

מחוז ת"א והמרכז -

אחריות הפעולות מתפרשת מנתניה לגדרה.

טלפון: 02-5601379 03-6896026

פקס: 03-6896033

מחוז חיפה וצפון -

אחריות הפעולות מתפרשת מחדרה לكريית שמונה.

טלפון: 02-5601381 04-8632711

פקס: 04-8632713

מחוזות הדרום וירושלים -

אחריות הפעולות מתפרשת משאשוד עד אילת, ירושלים והסביבה.

טלפון: 02-5601413 08-6263301

פקס: 08-6263281

אתר האגף לחינוך מבוגרים

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/AdultEducation>

• הד האולפן החדש

כתב עת לענייני הוראת העברית באולפנים נושאים קרובים (סוגיות בקהלית עולים, סוגיות בעברית החדשה). יצא במחודורה מקוונת.

التعليم كمفتاح للقرن الحادي والعشرين

إن "التعلم مدى الحياة" (Lifelong Learning) هو نهج عام يقول إن التعلم هو العامل الأكثر أهمية بالنسبة للتنمية ولتصدي الإنسان والمجتمع للتحديات التي تطرحها البيئة المتغيرة.

يتناهى هذا النهج في الغرب أهميّة تمثّل في عدّة مجالات، منها القرارات التي تم اتخاذها في مؤتمرات دولية مختلفة.

يستند "التعلم مدى الحياة" على القيم الأخلاقية للديموقراطية وحقوق الفرد والمساواة في الفرص في تحقيق إمكانات تطويره، وخلق الحركية (التنقل) الاجتماعية- الاقتصادية وإنشاء وتحسين نوعية الحياة. والجدير بالذكر أن هذا الحق يُمنح للإنسان بغضّ النظر عن الجنسية أو الدين أو العرق أو الجنس، العمر، الحالة العائلية والوضع الاقتصادي. فيحقق لكل إنسان أن يحققه في الوقت المناسب والذي يتطابق مع ظروف حياته، وبالتالي ، دور الدولة مهم في ضمان حق "التربية للجميع"، خصوصاً للأقل حظاً في المجتمع.

عن قسم تعليم الكبار

إن قسم تعليم الكبار في وزارة التربية والتعليم هو هيئة وطنية تسعى لتنمية التعلم على مدى الحياة استجابةً لاحتياجات السكان الكبار في مختلف قطاعات المجتمع في إسرائيل من اليهود والعرب والبدو الدروز والشركس، والقادمين الجدد والقدامى، والمثقفين وقليل الثقافة وعديمي الثقافة. فيتم ذلك بواسطة تعليم اللغة العبرية للجميع وتعليم اللغة العربية لناطقها كلغة أم وتكلمة الثقافة حتى 12 سنة دراسية.

فيطور القسم مناهج تعليمية ومواد دراسية ملائمة بالإضافة إلى تعزيز الوعي العام لموضوع تعليم الكبار. كما يقوم بنشاطات تهدف إلى جعله أكثر جامعاً ومهنياً في البلاد. يجمع القسم الموارد سعياً لجمع كل من يتناول موضوع تعليم الكبار في البلاد من أجل ترسيره ترسيراً تماماً يشمل إدراك التعلم والتربية على مدى الحياة.

يدأب القسم على التعاون مع كافة العناصر التي يمكنها تحريك هذه العملية ليستطيع الطلاب الكبار السيطرة على مصير حياتهم ومواجهة تحديات المستقبل.

يتم تنفيذ الأنشطة بالتعاون مع الوزارات الحكومية، ومؤسسات عامة: وزارة الصناعة والتجارة والتشغيل، وزارة استيعاب القادمين الجدد، وزارة الدفاع، الوكالة اليهودية، الجوينت، جيش الدفاع الإسرائيلي ، المراكز الجماهيرية، السلطات المحلية، المنظمات النسائية وغيرها.

إنّ معرفة القراءة والكتابة هي الحرية

النشاطات الرئيسية، تحديدها، الفئات المستهدفة وأطرها.

الأطر	الفئة المستهدفة	تحديد النشاط	النشاط
مراكز دراسية (أولانيم بالعبرية)	قادمون جدد وقدامي	إقامة مراكز لدراسة اللغة العبرية	تعليم اللغة العبرية
صفوف للثقافة الأساسية وما قبل الثقافة الأساسية (بالتعاون مع الوزارة لشؤون المتقاعدين)	عدمو الثقافة ومتوسطه الثقافة .	تكاملة الثقافة الأساسية وما قبل الثقافة الأساسية .	تكاملة الثقافة الأساسية
صفوف لتكاملة الثقافة على مستوى 10 - 12 سنة دراسية ("تاغات")	كافحة السكان عديمي شهادة إنتهاء المدرسة الثانوية (12 سنة دراسية)، أولياء أمور في عائلات أحاديث الوالد (بالتعاون مع وزارة الاقتصاد)، أولياء أمور في إطار "عاد هالوم" وطالبي العمل.	تكاملة الثقافة الثانوية حتى 12 سنة دراسية.	تكاملة الثقافة الثانوية
45 دورة تمهيدية - أكاديمية في الجامعات، وفي الكليات العامة، في كليات التعليم وفي الكليات الخاصة	شبان عمرهم 21 - 26 جنود أكملوا الخدمة العسكرية ومعفيو الخدمة العسكرية المعنيون بتأهيل نفسمهم للدراسة الجامعية	تسجيل، إشراف ومراقبة في الدورات التحضيرية الجامعية في البلاد (يتم جزئياً بواسطة شركة امتياز "مارمانيت")	تقريب الدارسين من الثقافة العليا بواسطة الدورات التحضيرية الجامعية**
	المعاقون والمصابون بالعجز	إقامة أطرب إثراء وملء ساعات الفراغ للمعاقين والمصابين بالعجز سواء في إطار المجتمع أو في فعاليات منفردة	فعاليات إثراء وملء ساعات الفراغ للمعاقين والمصابين بالعجز

تستند أنشطة القسم على ما يلي:

- الثقة بقدرة الإنسان وبحقه في أن يتعلم ويتطور طول حياته.
- الاستعداد لمنح تعليم نفعي وعملي تلبية لاحتياجات الطلاب مع مراعاة دوافعهم.
- توفير حلول تربوية لاحتياجات الاجتماعية والوطنية.
- محاولة إيجاد التوازن بين الاستجابة لطلعات الفرد الذي يرغب في تحقيق ذاته واحتياجات المجتمع في إسرائيل.

** سيتم نقل معالجة الدورات التحضيرية الجامعية إلى مجلس الثقافة العليا وفقاً للتقرير لجنة أرياف.

أهداف القسم

- تطوير ثقافة التعليم الدائم على مدى الحياة لدى قطاع السكان الكبار في إسرائيل.
- تطوير الوعي العام لأهمية تعليم الكبار على مستوى المدينة والمجتمع والاندماج في العملية التربوية.
- تقليل فجوات الثقافة لدى الدارسين الكبار في إسرائيل.
- تلبية الاحتياجات الفورية والمتواصلة لكافة القادمين الجدد في دولة إسرائيل في مجال تعليم اللغة العربية وحضارتها.
- استيعاب القادمين من إثيوبيا في المجال اللغوي والثقافي والتعليمي.
- تطوير مسار تأهيل مهنة التعليم والإدارة في مجال تعليم الكبار رغبة في جعله أكاديميا.
- السعي إلى التعاون الدولي مع الهيئات العاملة في مجال تعليم الكبار في أنحاء العالم.

تعليم اللغة

يعتبر استيعاب القادمين الجدد في دولة إسرائيل ذا قيمة وطنية هامة للغاية. فقد تم بذل جهود من قيام الدولة وحتى الان في استيعاب القادمين الجدد لغويًا وثقافياً إن هذه الجهود تتمثل في الأطر المختلفة لتعليم اللغة العبرية إلى جانب عوامل أخرى.

فقد تعلم أكثر من مليون ونصف قادم جديد اللغة العبرية في أطر مختلفة في البلاد.

تلبي مراكز التدريس الأولية (الأوليان) الاحتياجات اللغوية الأساسية لمختلف القادمين الجدد صغاراً وكباراً، السن، الأكادميين ، الطلاب، قليلاً الثقافة، المعاقين وذوي الاحتياجات الخاصة. يتم التدريس في أنحاء البلاد بما في ذلك الكيوبتوسات والمدن ومراكز الاستيعاب صباحاً ومساءً. تستغرق الدراسة في معظم مراكز التدريس الأولية ("الأوليان") بين 5-10 أشهر وتتميز بكثافتها.

إن المناهج المختلنة لتعليم اللغة العربية تسهم في إرشاد التعليم والدراسة وتقدير الإنجازات في "الأولبانيم". تدمج توفير مهارات لغوية مختلفة وأدوات لغوية لانخراط المهني إلى جانب معرفة قيم الحضارة الإسرائيلية على شتى مجالات المعرفة والإثراء والاتصال بالبلاد ومناظرها وماضيها ومستقبلها.

إن المواد التعليمية متعددة ومختلنة ويصدر معظمها القسم لتعليم الكبار، بما

في ذلك الكتب الدراسية والأقراس والأفلام والتمارين، أشرطة الفيديو، وبرامج تعليم بواسطة الحاسوب. من الجدير بالذكر أن طرق التعليم تتجدد وهي ملائمة للتعليم الذاتي والمحوس.

بالإضافة إلى ذلك يصدر القسم مرتين في السنة مجلة "صدى الأولبان الجديد" (بالعبرية "היד הַאָוֹלָבָן הַחֲדָשׁ") وهي عبارة عن دورية شاملة لعلمي المراكز التعليمية في البلاد والعالم.

تتسم أطر التدريس التي تلي "الأولبانيم" بتعزيز مهارات اللغة التي تم اكتسابها. يتراوح عدد الحصص بين 300-300 وفقاً لإطار الدراسة وأهدافها.

تضم أطر استمرار الدراسة صفوفاً استمرة خاصة، دورات تحضيرية ودورات لتعليم المصطلحات المهنية للأطباء والمهن الطبية المساعدة، صفوفاً للاندماج الاستخدامي ملن ببحث عن عمل أو لتحسين مهنته، دورات للحصول على شهادة التعليم وصفوفاً إضافية أخرى حسب طلب الوزارة لاستيعاب القادمين الجدد وهيئات أخرى.

تعتبر أشهر الدراسة أكاديمية لكل من انخرط في العمل في الوزارات الحكومية وفي مؤسسات عامة مختلفة من خريجي الأولبان الذين حصلوا على شهادة إنهاء الدراسة. إن هذا التصريح منوط باجتياز امتحان قطرى اعتباراً من شباط 2001. تتم الامتحانات القطبية إنهاء الدراسة في الأولبان في أول كل شهر. توجد نماذج لهذه الامتحانات في موقع القسم.

صفوف دراسة الدين اليهودي للمتهودين

يقيم القسم لتعليم الكبار صفوفا خاصة تهدف إلى تهويد القادمين من إثيوبيا. أخذت وزارة التربية والتعليم على عاتقها هذه المهمة هدفا منها لتعزيز شخصية إسرائيل اليهودية. يشمل منهج الدراسة 500 حصة بما في ذلك جولات وبرامج إثراء وتجربة الشعور بالدين اليهودي. تجري الدراسة في الساعات ما بعد الظهر مرتين أو ثلاث مرات في الأسبوع وتستغرق بين 16-12 شهرا. يشمل المنهاج المواضيع التالية : الإيمان والفلسفة اليهودية، ماهية التهويد والهوية اليهودية، مجرى الحياة والعائلة اليهودية، يوم السبت والأعياد وغيرها. يتم التدريس بطريقة مشوقة بإرشاد معلمين ذوي خبرة يرافقون التلاميذ في طريقهم.

درسوا اليوم لتنتجوا الغد

تكميلة الثقافة

إن الشرط المطلوب لدخول مسار الثقافة الأساسية هو اجتياز امتحانٍ التصنيف في فهم النص المقرؤه والرياضيات.

تؤخذ عند تخطيط التعليم بعين الاعتبار الفروق بين الدارسين مما يلزم الحاجة إلى مناهج متعددة للتعليم.

يوجد مساران للثقافة الأساسية: الأول للوسط اليهودي والثاني لوسط الناطقين بالعربية كلغة أم.

- يجب على الدارسين من الوسط اليهودي اجتياز امتحانين قطريين في فهم النص المقرؤه والرياضيات وفي ثلاثة امتحانات داخلية:المدنيات وموضوعين اختياريين آخرين .

مجموع الساعات هو 500 ساعة.

- يجب على الدارسين من وسط الناطقين بالعربية كلغة أم اجتياز امتحانين قطريين في فهم المقرؤه والرياضيات وفي ثلاثة امتحانات داخلية:اللغة العبرية على مستوى الثقافة ما قبل الأساسية ، المدنيات وموضوع اختياري ثالث.

مجموع الساعات هو 500 ساعة.

إن تقليل الفوارق التعليمية لدى الكبار في إسرائيل هو الهدف الرئيسي في مجال تكميلة الثقافة في قسم تعليم الكبار.

يحاول القسم إعطاء الأولوية لترقية كل من يحتاج إلى التشجيع والتعزيز بصورة خاصة من مواطني الدولة مثل القادمين الجدد،قليلي الثقافة، طالبي العمل، الجنود والمسجونين.

فمن أجل ذلك توجد مسارات مختلفة للكبار في مستويات مختلفة.

تم تخطيط مسارات الثقافة حسب احتياجات الكبار فالمنهج يرتكز على الدارسين الكبار على مختلف ميزاتهم، احتياجاتهم وقدراتهم. تعتمد المعلمين التعليمية والتعلم على مبادئ تعليم الكبار. يتقدم الدارسون إلى امتحانٍ تصنيف وينضمون إلى ما يناسبهم من مستويات التعليم. في نهاية الدراسة يتم منح شهادة وفقاً لمسار التعليم تحت إشراف قسم تعليم الكبار. إن هذه الشهادة معترف بها من أجل الحصول على مكافآت الرخصة المهنية في مجال الترقية الثقافية والعمل.

يتم التعليم في مراكز لتعليم الكبار في أنحاء البلاد.

المدرسة الثانوية - هكذا نرتقي في الحياة

تكلمة الثقافة الثانوية

الفئة المستهدفة هي الكبار من عمر 18 سنة وما فوق الذين لم ينهوا دراستهم الثانوية وهم معنيون في التعليم من أجل الحصول على شهادة إنهاء المدرسة الثانوية. يتتألف التعليم من وحدات دراسية في م الموضوعات اختيارية وفي م الموضوعات إلزامية.

كل من أدى واجباته الدراسية يحصل على شهادة وزارة التربية والتعليم التي تشهد أنه أتم تكلمة الثقافة الثانوية للكبار في مستويات مختلفة: 10 سنوات دراسية، 11 سنة دراسية و12- سنة دراسية.

1. تكلمة الثقافة لـ 10 سنوات دراسية

يوجب هذا المستوى التعليمي المشاركة في الدراسة واحتياز الامتحانات النهائية في خمسة موضوعات (موضوعين إلزاميين وثلاثة موضوعات اختيارية) حسب المناهج التعليمية لقسم تعليم الكبار.

مجموع الساعات هو نحو 560 ساعة.

2. تكلمة الثقافة لـ 11 سنة دراسية

يوجب هذا المستوى التعليمي المشاركة في الدراسة واحتياز الامتحانات النهائية في أربعة موضوعات على الأقل : ثلاثة موضوعات إلزامية والباقي موضوعات اختيارية وفي المجمل 7 وحدات نهائية أو 5 وحدات نهائية ووحدة للبغرور.

الامتحانات النهائية في الموضعيات الإلزامية وفي الموضعيات اختيارية هي حسب المناهج التعليمية لقسم تعليم الكبار.
أما امتحانات البغرور فهي حسب مناهج قسم الامتحانات في وزارة التربية والتعليم.

مجموع الساعات هو نحو 550 ساعة.

3. تكلمة الثقافة لـ 12 سنة دراسية ("التاغات")

يوجب هذا المستوى التعليمي المشاركة في الدراسة واحتياز الامتحانات النهائية في خمسة موضوعات على الأقل : أربعة موضوعات إلزامية والباقي موضوعات اختيارية في مسارين:

مسار "تاغات" مكثف: يتتألف من دمج وحدات نهائية ووحدات بغرور. في المجمل- 10 وحدات دراسية.

مسار "تاغات": يتتألف من 10 وحدات دراسية نهائية.

الامتحانات النهائية في الموضعيات الإلزامية وفي الموضعيات اختيارية هي حسب المناهج التعليمية لقسم تعليم الكبار.

أما امتحانات البغرور فهي حسب مناهج قسم الامتحانات في وزارة التربية والتعليم.

مجموع الساعات هو نحو 760 ساعة.

الدورات التحضيرية الجامعية*

من الجدير بالذكر أن الدورات التحضيرية الجامعية تستهدف إرشاد الطلاب وتوجيههم في بداية المطاف جامعيا. فهي تمهد لخريجيها الانخراط في المسار الجامعي بواسطة المساعدة في تكثيف الدراسة والمراقبة الشخصية والمراقبة منعاً لعدم إكمالهم الدراسة.

أقيمت الدورات التحضيرية الجامعية بهدف مساعدة المواطنين الضعفاء والساكنين خارج المدن في الاندماج الأحسن في الحياة الاجتماعية الاقتصادية في البلاد. إن هدفها الرئيسي هو تمكين الشبان الذين لا يملكون شهادة بغروت كاملة أو حصلوا على علامات متذبذبة في امتحانات البغروت من تحسين إنجازاتهم والاتحاق بالدراسات الجامعية. فالدورات التحضيرية الجامعية تتيح للشبان ذوي الخلقة الاقتصادية والاجتماعية الصعبة الاندماج في مؤسسات التعليم العالي وبذلك تساهم في تقليص الفوارق الاجتماعية في المجتمع الإسرائيلي.

هناك دور هام آخر لنشاط الدورات التحضيرية الجامعية وهو دمج الناس ذوي الاحتياجات الخاصة في سوق العمل الإسرائيلي. ذلك لأن نسبة مشاركة هؤلاء الناس (مثل الملتدينين المتزمتين، القطاع الناطق بالعربية كلغة أم ويهود يعود أصلهم إلى إثيوبيا) هي ضئيلة للغاية فهذه الدورات التحضيرية الجامعية هي عبارة عن الخيار الوحيد الحاسم لإمكانية وصول هؤلاء الناس إلى إطار التعليم العالي ودمجهم في سوق العمل خاصة والمجتمع في إسرائيل عامة.

منشورات قسم تعليم الكبار

• جاديش (גדייש) و- ADULT EDUCATION

يصدر القسم مجلتين في تعليم الكبار باللغتين العبرية والإنجليزية ملبياً للكبار. تعود أهمية المجلة إلى حتلنة مواضيع مختلفة ومناقشتها حول تربية الكبار وتعلیمهم في البلاد وخارجها. اعتباراً من 2012 تصدر المجلتان المحوسبيتان في موقع قسم تعليم الكبار في الإنترت.

- القسم يحرر ويصدر جريدة "حادشون" (חדרון) جريدة على الإنترت تركز على تنمية المهارات الأولى لطلاب الـ "أولبيان" (فهم المقرؤ ، السمع، المشاهدة....إلخ). الجريدة في دور التطوير.

للمراجعة

المقرّ في أورشليم القدس

هاتف: 02-5601373

فاكس: 02-5601376

الألوية:

لواء تل أبيب والمركز

قتدّ مسؤولية النشاط من نتانيا إلى جديرا.

هاتف: 02-5601379 03-6896026/7

فاكس: 03-6896033

لواء حifa والشمال -

قتدّ مسؤولية النشاط من الخضيرة إلى كريات شمونا.

هاتف: 02-5601381 04-8632711/2

فاكس: 04-8632713

لواء ي أورشليم القدس والجنوب -

قتدّ مسؤولية النشاط من أشدود إلى إيلات، و/orشليم القدس وما حولها.

هاتف: 02-5601413 08-6263301

فاكس: 08-6263281

موقع قسم تعليم الكبار

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/AdultEducation>

• "صدى الألبان الجديد" (הד האולפן החדש) - مجلة تتناول موضوع تعليم اللغة

العربية في الأولان ومواضيع ذات صلة (مثل استيعاب القادمين الجدد ومسائل تتناول اللغة العربية المتجددة. تصدر بصورة محوسبة في موقع قسم تعليم الكبار في الإنترنت.

**אתר האגף לחינוך מבוגרים
موقع قسم تعليم الكبار**

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/AdultEducation>

